

DISCURS DEL RECTOR AL CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA DE 21 DE DESEMBRE DE 2016

Voldria, en primer lloc, agrair a tots els companys i companyes que s'han jubilat al llarg de l'any la seva generosa contribució a la nostra universitat. Sens dubte, la seva dilatada tasca ha estat fonamental perquè la nostra universitat augmenti en excel·lència i en prestigi acadèmic i social.

Voldria, en segon lloc, donar les gràcies al doctor Joan Busqueta i a la doctora Maria-Pau Cornadó pels seus excel·lents deganats al capdavant de la Facultat de Lletres i de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social, i donar la benvinguda a la nova degana, Carme Figuerola, i al nou degà, Carles Alsinet, desitjant-los molts èxits i assegurant-los la màxima col·laboració de l'equip rectoral.

També voldria donar la benvinguda als nous directors de departament i als nous representants dels estudiants al Claustre, i agrair-los la seva generositat per acceptar aquesta responsabilitat en el si de la nostra institució.

Igualment voldria felicitar tots aquells membres de la nostra comunitat universitària que durant aquest any han merescut algun premi o distinció. Sens dubte, són també els seus esforços els que ajuden al fet que nostra entitat acadèmica sigui més ben considerada pels nostres conciutadans.

Finalment, m'agradaria que tinguéssim un record emocionat per tots aquells qui ens han deixat. Així mateix, voldria recordar als seus familiars i amics que sempre els considerarem part del nostre paisatge humà i que poden comptar amb la Universitat de Lleida pel que calgui.

Tal com vàrem acordar en l'últim claustre, des de fa uns dies tots vostès disposen d'una part de l'informe de gestió que avui posem a consideració del Claustre. Seguint l'esperit que va presidir aquell acord, em limitaré, en la meva exposició, a fer una sèrie de

reflexions d'allò que segons el meu criteri són els principals reptes que té plantejats la nostra universitat per continuar guanyant el seu futur.

La realitat universitària no canvia en un any de manera substancial. Per això voldria advertir que no és fàcil fer les reflexions que em semblen més importants sense tenir la sensació que em repeteixo en algunes de les meves afirmacions. De fet, moltes de les remarques que vaig fer en el claustre anterior continuen tenint plena vigència i procuraré no referir-m'hi innecessàriament.

I

La primera realitat que hem de tenir en compte és que el sistema universitari espanyol i el català es desenvoluparan en els dos propers anys dins d'uns contextos polítics incerts. En el marc espanyol, perquè una nova realitat parlamentària fa més esperançadora, però també més imprevisible, el que poden ser les polítiques universitàries del govern. En honor a la veritat, hem de dir que amb el nou ministre la capacitat d'interlocució de les universitats espanyoles i de les comunitats autònomes ha millorat, la qual cosa, dit sia de passada, no era una empresa gaire difícil, tenint en compte que veníem del ministre Wert. Amb tot, els temes delicats, com el "3 + 2", les taxes de reposició o les proves de selectivitat han tingut, en línies generals, una bona interlocució amb les universitats, fonamentalment a través de la CRUE. En aquest sentit m'és grat dir que alguns dels nostres vicerectors han estat persones molt actives i importants en aquestes negociacions.

En el marc català, és evident que la situació política és també d'una gran complexitat i que l'estabilitat parlamentària és molt delicada. I, a més, no hem d'oblidar que les posicions polítiques del Govern de Catalunya sobre el futur del país en el marc de l'Estat espanyol podrien també influir en la dinàmica de treball de la Secretaria d'Universitats i, per tant, del conjunt del sistema universitari català. En aquest sentit, al marge de l'opció política de cadascú, tots els rectors estem convençuts de la necessitat de mantenir l'estabilitat institucional i la bona marxa d'un sistema universitari que es troba entre els millors del sud d'Europa

Crec que en els propers temps les universitats catalanes hauran de ser més proactives amb el Govern i hauran de tenir molt presents els jocs d'aliances parlamentàries per poder incidir en la millora del nostre sistema universitari català. Hem de recordar, en aquest sentit, el recent document de l'ACU, consensuat per tots els rectors i consells socials de les universitats públiques, sol·licitant al Govern català determinades polítiques universitàries.

Quan se'm demana que defineixi quin és el principal repte que tenim al davant referit a Catalunya, segueixo insistint en una idea que em sembla de cabdal importància: aconseguir un pacte nacional per a la universitat. Les universitats requereixen estabilitat i capacitat d'establir polítiques a llarg termini. I per a això és fonamental que sapiguem quines són les regles del joc per als propers anys i de quins recursos disposarem per poder-les aplicar. Aquest pacte nacional per a la universitat catalana ha de tenir com a protagonistes totes les forces parlamentàries, el Govern, les comunitats universitàries i els principals agents socials. Ha de ser un pacte que tingui com a objectiu donar estabilitat i continuïtat a les polítiques universitàries i establir un sistema de governança adequat, basat en una autonomia universitària real i efectiva; un pacte que ha de preveure, al mateix temps, la possibilitat de la singularitat de cada universitat, sense trencar el fet fonamental de continuar sent un sistema regit per algunes regles essencials de caràcter comú; un pacte nacional que no perjudiqui cap universitat i que es basi en la col·laboració i no en la competència.

II

Diversos són els temes que hauria d'abordar, com a mínim, aquest pacte nacional, i dues les perspectives bàsiques des de les quals edificar-ho.

La primera perspectiva és que la universitat és un patrimoni nacional i un servei públic que resulta el principal motor per assegurar el nostre futur col·lectiu en la societat global i del coneixement en la qual estem inserits. La universitat no és dels governs, ni dels universitaris, ni dels agents socials. La universitat és dels ciutadans i del país. I la nostra

primera obligació és adonar-nos que les nostres actuacions han d'anar encaminades a servir a la formació dels ciutadans, a la generació i transferència de coneixements i a tots aquells serveis que siguin útils per fer una societat més cohesionada, més equilibrada i més justa, i també a inserir-nos al territori de la nostra influència per afavorir-ne el desenvolupament social.

En aquest sentit, hem d'anar amb compte de no caure en el reduccionisme economicista, que només es preocupa del creixement de l'economia. És, sens dubte, necessari que les universitats contribueixin al creixement econòmic mitjançant nous coneixements i una formació més òptima dels ciutadans. Però també és igualment necessari que les universitats tinguin una perspectiva social centrada en la prioritat de posar fi a les doloroses desigualtats socials de tot tipus que es produeixen en la nostra societat. I aquesta tasca requereix que vegem la formació dels nostres estudiants des d'un punt de vista integral: no només hem de formar professionals, sinó també, i sobretot, ciutadans lliures i crítics, capaços de sostenir valors socials de progrés centrats en els drets fonamentals i en l'estat del benestar.

La segona perspectiva bàsica és que allò important no és que una universitat catalana estigui entre les cent primeres del món. El que realment importa és que el sistema universitari català es trobi entre els millors del món per la seva qualitat docent i investigadora i per ser un motor efectiu del desenvolupament econòmic, social i cultural del nostre país. De què els serviria, als ciutadans de Catalunya, que una de les nostres universitats estigués entre les primeres si les altres no estiguessin a l'altura acadèmica dels estàndards internacionals? Allò realment significatiu és l'eficàcia i eficiència social del conjunt de les universitats catalanes, i no la rellevància de qualsevol d'elles en un rànquing.

III

Aquestes són, al meu entendre, les dues perspectives centrals que han de guiar un pacte nacional per a la universitat catalana, des de les quals una sèrie de temes han de ser abordats necessàriament.

En primer lloc, cal posar el finançament del sistema a l'altura dels altres països europeus. I, a més, aquest finançament ha de permetre a les universitats una llibertat suficient per fer polítiques singulars i ha de proporcionar a les seves autoritats acadèmiques uns recursos que els permetin dur a terme programes d'actuació alliberats dels pressupostos destinats a mantenir el personal, els serveis i les infraestructures. Paral·lelament, seria necessari establir per consens una llei de mecenatge que pogués canalitzar recursos a les universitats, conservant sempre la seva independència acadèmica. Ens demanen que estiguem entre les primeres universitats del món i tenim pressupostos ridículs en comparació amb les altres universitats. Sempre he dit que m'agradaria saber què faria el rector de Harvard, per exemple, amb el pressupost de la UdL.

En segon lloc, és necessari que el pacte nacional abordi els temes del preu de les matrícules i del nombre i la qualitat de les beques. La combinació adequada de preus i beques ha de ser pensada perquè cap estudiant es quedi fora del sistema universitari per una qüestió de recursos econòmics. Les universitats han de buscar l'excel·lència acadèmica, però no a costa que no siguin socialment equitatives a l'hora de permetre l'accés dels estudiants que demostrin la seva capacitat per cursar estudis universitaris. Les beques han de ser un dret i no una competició.

En tercer lloc, hem de reflexionar seriosament sobre el nostre actual sistema de governança. Encara que sigui una qüestió que en última instància depengui del Govern central, crec que hauríem d'anar proposant, des de Catalunya, el nostre sistema propi de governança, basat en dos pilars centrals: elecció democràtica del Rectorat, amb la participació de la comunitat universitària, i reforçament de la seva capacitat de decisió. Crec que hem de fer dialogar millor dues necessitats bàsiques: mantenir la participació democràtica i guanyar en eficàcia d'actuació política i de gestió. Si estem d'acord en les bondats de la democràcia representativa per al conjunt de la vida social, no crec que es doni el cas que no s'apliqui aquesta mateixa idea per a la institució pública que és la universitat. Presentar candidatures i programes perquè sigui el conjunt de la comunitat universitària qui decideixi em segueix semblant un sistema vàlid. Almenys, amb això

hem fet del sistema universitari espanyol el número dotze del món. I del català, un dels millors d'Europa.

En quart lloc, la política de recerca no pot estar basada exclusivament en el sistema CERCA. En el pacte nacional també ha de quedar clar el paper estratègic que les universitats tenen i han de tenir en el sistema de recerca i innovació del nostre país. I en aquest sentit, hauria d'ocupar-se d'establir una carrera pròpia d'investigador universitari que potenciï els talents propis i que sigui capaç d'atreure investigadors d'altres institucions nacionals o estrangeres.

I en cinquè lloc, és evident que el sistema universitari català s'ha mantingut surant per l'esforç de les famílies i de la mateixa comunitat acadèmica. Per això considero que cal que un pacte nacional abordi l'establiment definitiu d'una carrera acadèmica que ofereixi perspectives d'estabilitat, que aporti una major flexibilitat als perfils individuals de docència/recerca i que augmenti el grau d'autonomia de les universitats en les seves polítiques de professorat i en la seva selecció. En el mateix sentit, cal esmentar la política de personal d'administració i serveis, que mereix poder millorar la seva formació, mantenir els seus drets laborals i evitar la precarització o l'externalització encoberta dels serveis. En general, hem de demanar als governs que finalitzin la seva política de menys ocupació, més precarietat i menor remuneració.

En qualsevol cas, mentre s'aconsegueix la utopia del pacte nacional per a la universitat catalana, la nostra casa ha de continuar duent a terme les millors polítiques possibles en les circumstàncies actuals en què ens ha tocat viure, les quals obliguen al realisme, a saber que el que ens proposem fer ho fem en el marc d'una economia que no s'ha recuperat plenament i d'una situació financera de la Generalitat de Catalunya que continua sent molt precària i molt deficitària. I haig de dir-vos a tots que no crec que les possibilitats econòmiques de les universitats públiques millorin substancialment en els propers tres anys. És evident que les dificultats existents no han de portar-nos a la inacció, però sí que han de ser el teló de fons per articular un realisme polític que ens ajudi a establir el que és possible i el que no és possible i, sobretot, per saber establir adequadament les prioritats de la Universitat de Lleida.

IV

Seguint el Pla Estratègic —que haurem de revisar en els propers mesos—, el nostre programa electoral i els diversos documents de política general aprovats pel Consell de Govern, és necessari que seguim centrant els nostres esforços en les qüestions següents:

1. La formació dels nostres estudiants ha de continuar sent un objectiu prioritari. Això significa que una universitat com la nostra ha de basar una part fonamental del seu prestigi social en el seu prestigi docent. A la majoria dels nostres estudiants i a les seves famílies el que més els preocupa és la qualitat de la nostra docència reglada, la formació integral i les sortides professionals. Per això hem de posar una atenció especial en la millora dels plans d'estudi, que han de tenir l'estudiantat com l'objectiu fonamental. Al mateix temps, crec que hem d'augmentar els nostres dobles graus, que tanta acceptació tenen entre els estudiants; fomentar una tutorització més intensa, que doni identitat docent a la nostra universitat; aprofundir en les experiències de formació dual, en les quals som pioners a Catalunya i a Espanya; millorar les nostres pràctiques en empreses, i augmentar les qüestions d'ocupabilitat i emprenedoria per tal d'aconseguir una inserció laboral més bona dels nostres diplomats. És cert que la Universitat de Lleida no és una agència de col·locació laboral, però ha de tenir, entre les seves tasques principals, la d'ajudar a solucionar la xacra que representa l'atur juvenil en la nostra societat. Els preparem per ser ciutadans, però ciutadans que puguin tenir un lloc al sol, gràcies a la preparació que els hem donat.

En aquest sentit, hem demanat a la nostra fundació que elabori un estudi sobre l'actual situació de les relacions entre la nostra universitat i les empreses; un estudi que, a més, ha d'oferir-nos una reflexió sobre els camins pels quals cal transitar en un assumpte que, malgrat els avenços, és ben cert que encara resulta insatisfactori, tot i que cal reconèixer que no és un tema fàcil, donat el teixit productiu de les nostres comarques ponentines. És molt significatiu, per exemple, que encara que estem avançant espectacularment en la creació de càtedres empresa, la major part sigui amb empreses no lleidatanes o bé amb les institucions del territori.

Sabem que en l'actual societat del coneixement, amb els seus canvis trepidants, la formació contínua ha de ser un dels senyals d'identitat de la nostra universitat. Crec que hem avançat de manera important en aquest terreny, però encara hi ha moltes possibilitats per recórrer en els propers temps. En aquest sentit, he demanat al Centre de Formació Contínua que elabori un pla per indicar-nos les millors estratègies i les aliances institucionals necessàries que hem de realitzar per captar més interessats en la nostra formació permanent.

Així mateix, hem d'avançar decididament en l'ensenyament virtual. És veritat que no tot l'ensenyament virtual que s'ha generat s'ha consolidat, però no és menys cert que una part del nostre futur estarà vinculada al fet de saber respondre adequadament a aquest nou tipus de formació. Mai no deixarem de ser una universitat presencial, però al mateix temps hem de començar a tenir la nostra quota virtual. Les primeres experiències, com el nou MOOC sobre tecnologia dels aliments, s'han resolt amb un gran èxit de matriculats. Aquí l'important és ser oportú, conèixer bé el mercat de les necessitats formatives i també ser acadèmicament rigorosos en les propostes a realitzar. En el proper Consell de Govern presentarem el Pla de Docència Virtual de la Universitat de Lleida, que ja ha estat discutit amb nombrosos col·lectius de la casa.

2. És evident que d'entre els graus i màsters que en aquests moments impartim, alguns estan sofrint particularment pel minvament de professorat o d'alumnes. En aquest sentit, haurem de dedicar una atenció especial als que conjunturalment tenen majors dificultats, i oferir-los noves estratègies. Per això és fonamental la col·laboració entre les titulacions, els centres i l'equip de govern. Al mateix temps, la Universitat de Lleida no ha de renunciar a tenir més graus i màsters, sempre que obeeixin a una demanda social sostinguda i a la possibilitat de disposar dels recursos adequats per realitzar-los. Des d'aquesta perspectiva, hem de tenir en compte, també, les nostres expansions territorials, amb centres adscrits a Igualada, Barcelona i Madrid. En aquests casos es tracta de guanyar més estudiants i majors recursos per a la casa, però també de demostrar que la nostra vitalitat acadèmica ens porta a instal·lar-nos fora de les nostres fronteres territorials més naturals. Amb prudència, però amb decisió, hem de recórrer aquests camins.

3. Quant a la captació d'estudiants, hem d'engegar el pla operatiu derivat del pla de promoció aprovat pel Consell de Govern. Si se'm permet l'exageració, acostumo a dir que el moment més important de l'any de la nostra entitat és quan sabem les xifres de matriculació. Amb l'actual descens demogràfic i amb la competència de preus de matrícula més baixos molt propers a nosaltres, la veritat és que estem aguantant ben l'estirada i augmentem lleugerament els nostres nombres. No obstant això, seguim tenint un veritable repte per captar aquells estudiants lleidatans les titulacions dels quals es realitzen a la nostra casa, però que opten per anar-se'n a Barcelona. No és un tema fàcil, perquè en aquest assumpte hi actuen criteris de joventut que són difícils de vèncer, però, amb tot, crec que encara tenim recorregut en aquest sentit. I per això hem iniciat campanyes de promoció i una estratègia de col·laboració amb les direccions i el professorat dels instituts de secundària, que espero que donin fruit en els propers anys, encara que serà, necessàriament, un procés lent i difícil.

4. Encara que som una universitat relativament jove, la veritat és que ja comencem a tenir una edat. En el cas d'alguns departaments, en els propers anys s'anirà jubilant una part important del professorat més experimentat i veterà. I com que les actuals polítiques restrictives en la contractació de professorat no sembla que hagin de canviar substancialment, hem de prestar una atenció especial a les maneres i a la cronologia del relleu generacional per continuar assegurant la qualitat docent i investigadora de la casa. Per això, durant els propers mesos començarem una anàlisi detallada dels departaments que es trobin en aquestes circumstàncies. I ho farem a través del diàleg amb els mateixos interessats i amb les direccions dels departaments i dels centres. Encertar en les polítiques de relleu generacional és fonamental, tot i que les circumstàncies d'aquests temps ens ho posaran molt difícil. En aquest sentit, serà per a nosaltres una prioritat continuar amb les polítiques predoctorals i posdoctorals destinades a crear el nostre propi planter de professorat i d'investigadors. Quan alguns parlen de l'endogàmia com d'alguna cosa necessàriament nefasta, jo els dic que l'endogàmia és com el colesterol: n'hi ha de bona i n'hi ha de dolenta. Nosaltres hem de saber crear el nostre propi planter sense complexos, però amb el rigor, l'exigència i el mèrit que exigeix mantenir el prestigi acadèmic de la nostra universitat.

Al mateix temps, ens agradaria que, en el temps que ens queda de mandat, poguéssim continuar amb les polítiques d'estabilització i promoció, de tal manera que poguéssim atendre les demandes de la majoria dels pretendents actuals; això sí, tenint sempre present, en la contractació de nou professorat, la necessitat de continuar amb el procés de reequilibri a favor d'aquells departaments més deficitaris en professorat. Finalment, caminarem vers la normalització dels nostres associats. En aquest sentit, és evident que no som davant d'una problemàtica que afecti només la nostra universitat, sinó totes les universitats catalanes i espanyoles. I crec que som davant d'un tema de cabdal importància, atès que en certa mesura el sistema universitari català se sosté gràcies a aquesta figura contractual de l'associat (més de 6.500), que, a més, en la majoria dels casos, no compleix amb l'esperit de la llei existent, però que és la figura que ajuda a resoldre als governs la qüestió de la docència davant la manca d'un finançament correcte per mantenir un nombre adequat de professorat permanent. En certa mesura, els rectorats mantenim una certa complicitat amb els governs en permetre l'existència d'un professorat molt mal remunerat i, de vegades, sense perspectives de futur clares. Ja he demanat a la Comissió de Personal Acadèmic del CIC que estudiï aquesta situació. I també he demanat a la CRUE que faci el mateix amb el Ministeri.

5. És veritat que hem recuperat una part del nostre pes en recerca respecte al conjunt de les universitats catalanes. No obstant això, hem de potenciar molt més les nostres possibilitats de recerca i, sobretot, d'innovació, vinculant-nos molt més al teixit productiu. Aquí, tota l'estratègia seguida per la nostra universitat en el RIS3 esperem que doni els seus fruits en els propers mesos, encara que haig d'advertir que són estratègies que no només depenen de la nostra universitat. Crec, d'altra banda, que la dinàmica dels quatre instituts de recerca és molt positiva. No obstant això, hem de potenciar molt més les relacions entre si, fomentant la recerca interdisciplinària al voltant de problemes socials d'envergadura. Les experiències que en aquest sentit es realitzen estan sent positives. Però hi ha molt camí per recórrer, encara. Des del Rectorat seguirem donant suport decididament als quatre instituts i a tots els serveis científics i tècnics, ja que se'ls considera una part essencial de la nostra columna vertebral de recerca.

En aquests moments hem de consolidar els nostres dos instituts propis, INSPIRES i INDEST, que segueixen, sens dubte, una dinàmica molt positiva, que aviat els permetrà entrar al món CERCA. També hem de redoblar els esforços perquè l'IRBLleida es mantingui com un institut Carlos III, que certifica el seu prestigi i obre camins de finançament. I, sobretot, en aquests moments és prioritari aconseguir el finançament normalitzat d'Agrotecnio dins del sistema CERCA. A aquest efecte, juntament amb els directius de l'institut i el Consell Social, s'està fent una sèrie de gestions amb la Secretaria d'Universitats, el conseller Baiget i els parlamentaris lleidatans perquè els propers pressupostos en puguin preveure un finançament adequat. Esperem que les gestions siguin positives; en cas contrari, ho entendrem com una discriminació i una injustícia.

6. Ja fa un temps que s'està consensuant amb els representants del PAS una nova relació de llocs de treball. Tots sabem que no és un tema fàcil d'abordar, perquè les limitacions pressupostàries i les lleis que impedeixen tenir nous treballadors del PAS a la casa en condicionen en gran manera les possibilitats. Sabem que, per part de molts membres del PAS, hi ha moltes necessitats acumulades des de ja fa anys. La immensa majoria em semblen justes i pertinents. No obstant això, per desgràcia, no totes són possibles d'atendre en aquests moments.

En qualsevol cas, crec que l'acord ha d'establir-se sobre la base de la unió entre les millores funcionals que creiem que ha de fer la Universitat, d'una banda, i les sol·licituds dels membres del PAS, de l'altra. Aquí és necessari que els uns i els altres fem un esforç de realisme i de generositat. Per a mi, pensar en el bé dels treballadors és pensar en el bé de la casa, i al revés. La casa necessita millorar en alguns serveis i els treballadors necessiten veure que algunes de les seves demandes són ateses justament, com a mitjà per estimular-se en les seves tasques diàries. Hem de pensar en un acord amb una previsió de tres anys que permeti aconseguir més coses, i ambdues parts han d'establir un consens sobre les prioritats mútues. Espero i desitjo que en els propers dos mesos s'arribarà a un acord definitiu.

7. Si hi ha una política que per a les universitats de tipus mitjà resulta difícil resulta difícil són les polítiques d'internacionalització. Tots sabem com costa i que lent que és l'establiment de les aliances amb altres institucions i universitats estrangeres. Aquí, cal reconèixer que l'ajuda i l'estímul del Consell Social estan sent molt importants. Crec que en aquest sentit s'està fent una gran tasca des dels centres, i que l'estratègia de fer dobles titulacions amb altres centres europeus ens marca, en certa mesura, un dels camins a recórrer. En qualsevol cas, hem de ser molt curosos de no tenir, en temes d'internacionalització, una universitat bipolar, amb sectors que tinguin una bona dinàmica d'internacionalització i uns altres que es quedin tancats a casa nostra.

Les nostres relacions amb les universitats xineses estan donant uns fruits més modestos del que creïem i, sobretot, més lents. Encara que ha millorat la matriculació en el Diploma d'Estudis Hispànics, de moment l'AQU no ha pogut aprovar el doble grau de Xinès-Espanyol, davant les dificultats acadèmiques i legals de tots dos països. Arran de la recent visita del doctor Xavier Terrado, esperem que algunes de les qüestions puguin desenvolupar-se més veloçment. En canvi, pel que fa a les nostres relacions amb Iberoamèrica, se'ns estan obrint noves perspectives, especialment a Colòmbia, a través del Campus Iberus; a l'Argentina, a través de l'ACU, i amb cinc universitats xilenes, gràcies a les gestions realitzades pel rector Víctor Cubillo, que han culminat amb la visita, aquest mes, de cinc universitats xilenes a la nostra universitat i amb l'establiment de diversos programes d'actuació sobre docència, recerca i mobilitat, que han d'articular-se durant el curs acadèmic.

8. Afortunadament les infraestructures de la casa són relativament noves. Però això no significa que no tinguem necessitats i que algunes siguin molt urgents. Com sabem, el PIU és manifestament inferior al d'anys anteriors, però tot i així no descendeixen les nostres reparacions o les millores d'instal·lacions. Si tot va bé, en els dos propers anys tindrem acabats el segon edifici de Biomedicina, les instal·lacions de Veterinària a ETSEA i a Torrelameu i un altre edifici polivalent al Campus de Cappon, per al qual esperem l'auxili de la Generalitat de Catalunya. Crec que, amb aquestes construccions, podrem finalitzar els nostres campus durant alguns anys i completar així les nostres instal·lacions més necessàries. Les últimes setmanes hem començat algunes gestions

amb la Paeria de Lleida i amb la Secretaria General d'Esports per estudiar la possibilitat de construir una ciutat esportiva de la UdL, que actui com a centre d'estímul per a l'esport universitari, que tants èxits ens dona, i també com un local social per a tota la comunitat universitària. Les primeres converses haig de dir que són, en general, bastant positives.

Finalment, és vital per a la casa que trobem definitivament una bona organització per a les tasques de l'ASIC, i que el seu funcionament es faci sobre el principi de ser un gran servidor per a tots els serveis de la Universitat. Aquí em sembla imprescindible treballar cada vegada més amb plataformes àmplies, obertes i flexibles, que tinguin clars els processos i els procediments. Sense un bon servei d'informàtica obert als canvis que s'estan produint, la casa no podrà progressar. L'administració electrònica, la signatura electrònica, la docència virtual i tantes altres coses depenen de la qualitat i la dedicació del nostre cos d'informàtics. I la mateixa atenció haurem de tenir pel Servei de Biblioteques i Documentació, que resulta bàsic per a la docència i la recerca, i que també se situarà, en els propers anys, davant profunds canvis de tecnologia i de filosofia.

9. La Universitat de Lleida està situada a la ciutat de Lleida, però ha de ser la universitat de tot el territori. Dic això en el sentit que hem d'estendre tota la nostra capacitat de realitzar activitats culturals i acadèmiques a totes la comarques lleidatanes i de la Vall d'Aran. I dos dels elements que em semblen vitals són l'èxit que estan tenint les aules d'extensió universitària i la Universitat d'Estiu. Ambdues són una manera magnífica de connectar-nos amb la societat i de transferir coneixements a col·lectius que no són universitaris.

10. La vida estudiantil no només es limita a l'aula o a les diverses pràctiques acadèmiques; és necessari fomentar millor la seva participació en la vida institucional de la Universitat i en totes les diverses formes d'associacionisme que puguin configurar-se. Quant a la participació en la representació i en les diverses eleccions, és evident que no resulta satisfactòria. Sabem que no és un problema exclusiu de la UdL. La majoria de les universitats públiques catalanes i espanyoles emmalalteixen de la

mateixa problemàtica. Les causes són variades, però també bastant generals a totes les universitats. Però això no és excusa perquè en el nostre cas redoblem els esforços i perquè, des de les direccions dels departaments, dels centres i del Rectorat, pensem en quines són les estratègies que poden estimular una major participació estudiantil. En aquest sentit, crec que seria convenient constituir una comissió que pogués proposar fórmules per augmentar el sentiment de pertinença dels nostres estudiants i les seves ganes de participar en la representació estudiantil i en l'associacionisme universitari. Una universitat dinàmica necessita un estudiantat identificat i compromès amb la institució.

11. Hem de reforçar les nostres aliances i eixamplar el nostre capital relacional institucional. Al CIC hem de continuar lluitant per tal que es mantingui operatiu el concepte bàsic de sistema universitari català, tant per a l'acció del Govern com de les universitats, i també hem de lluitar perquè el CIC segueixi vertebrant el sistema amb la idea de fomentar la cooperació interuniversitària com a principi primer per millorar el conjunt de la vida universitària catalana.

El mateix caldria dir de la CRUE respecte al sistema universitari espanyol, el moment institucional del qual crec que és sens dubte bo. La presència de la Universitat de Lleida en el seu funcionament pot aportar-nos un coneixement millor del sistema, noves aliances i bones informacions. La presència del rector en la vicepresidència de la CRUE no ha de ser vista únicament com una acció personal, sinó sota la certesa que és objectivament positiva per a la imatge i les actuacions de la nostra universitat.

El Campus Iberus està en plena ebullició; cada dia està més consolidat, és més reconegut per les nostres comunitats universitàries i més valorat pel conjunt de les institucions. Queda, sens dubte, molt camí per fer; però, sincerament, crec que anem per la bona senda. En aquests mesos de la meua presidència s'han dut a terme, entre altres activitats, diverses negociacions amb grans empreses i entitats financeres espanyoles a la recerca de recursos econòmics basals que esperem que en els propers mesos quedin confirmades i que donaran un nou impuls al Campus. El mateix cal dir de la política d'internacionalització amb el sud de França, amb la Xina o amb Colòmbia —sobretot

en el cas d'aquesta última, que pot ser un marc geogràfic molt interessant per a la nostra universitat.

En el cas de GlobaLleida, crec que es pot afirmar que ja ha passat el temps de la gestació, i que ens trobem plenament en el temps de la consolidació, de la mà d'Antoni Brufau, Ramon Roca i Oriol Oró. Ara sí que podem dir que existeix una col·laboració institucional eficaç i que s'han creat programes d'actuació concrets amb les empreses, per al foment del emprenedoria i per vincular adequadament recerca amb innovació en grups integrats del Campus. Igualment, hem de continuar donant el nostre suport decidit a Alumni-UdL, que sens dubte està realitzant una magnífica tasca amb els nostres diplomats i amb el teixit social lleidatà, i a la nostra fundació, que, si bé està progressant en les seves funcions, hem de dotar d'una major personalitat i funcions en relació, especialment, amb la transferència de coneixement i amb els contactes amb les empreses.

Finalment, hem d'esmentar que la situació del Parc Científic continua sent bona quant a la gestió i al model de negoci, i que el Parc continua albergant més empreses i més treballadors, però també que els deutes amb el Ministeri i amb "la Caixa" continuen sent una amenaça per a la seva estabilitat econòmica. Durant aquest any de la meua presidència, hem continuat fent totes les gestions amb el Ministeri per aconseguir que ens aprovin el pla econòmic elaborat, que preveu moratòries i l'allargament del termini de devolució a trenta anys. La nova situació política i parlamentària a Madrid i el fet que gairebé tots els parcs universitaris estiguin en les mateixes situacions precàries poden obrir una esperança per a la solució col·lectiva, tal com promociona l'Associació de Parcs Científics d'Espanya.

12. Finalment, vull referir-me al tancament que durant tres setmanes va tenir lloc al Rectorat. Crec que tots coincidirem que van ser uns fets que no van beneficiar gens la Universitat, i que no s'haurien de tornar a repetir. És probable que l'equip de direcció no prenguéss en tot moment les millors decisions davant uns esdeveniments que van ser inesperats i que els acadèmics no estem ben preparats per gestionar. Amb tot, la nostra intenció va ser sempre combinar el diàleg amb els principis bàsics, els quals es

refereixen al fet que no podem tolerar, en una societat democràtica i en la vida universitària, que es violenti, mitjançant la coacció, el dret de professors i alumnes a donar i a rebre docència. La intolerància és la mort de la universitat. Tampoc no es pot posar en perill la integritat física de les persones ni del patrimoni universitari. Quant al diàleg, doncs si el tancament va durar tant de temps va ser precisament perquè l'equip de direcció va intentar esgotar totes les vies, incloses les de mediadors, que no van poder portar a bon terme la seva tasca. Esperem que sigui una lliçó apresada per tots i que la vida universitària lleidatana pugui desenvolupar-se amb la plena normalitat de sempre. Per poder evitar aquestes situacions, s'està impulsant l'elaboració d'un protocol d'actuacions que serveixi de guia per a tota la comunitat universitària.

Quan em pregunten quin és l'objectiu últim de la Universitat de Lleida, dic que simplement seguir millorant per ser senzillament UNA UNIVERSITAT. Una universitat moderna de docència i recerca; una universitat moderna amb els peus al territori i amb la mirada posada en la universalitat; que sàpiga individualitzar-se amb la seva pròpia identitat en el sistema, però que pugui seguir donant servei de formació de qualitat als estudiants i recerques per al desenvolupament innovador de la societat. Les nostres reivindicacions no han de ser per territorialitat, sinó sobretot per ser una universitat de qualitat, que ha demostrat i demostra la seva veritable excel·lència, comparable a qualsevol universitat catalana i espanyola.

I quan em pregunten quins són els factors principals que ens permetran anar consolidant-nos com la universitat de qualitat que ja som, responc que no hi ha més secret que l'actitud dels mateixos universitaris lleidatans, la solidaritat de la societat i les institucions lleidatanes i una política justa i equitativa per part del Govern de Catalunya. Però sempre ens poso en primer lloc destacat a nosaltres mateixos. El món canvia; la universitat, també. Tots dos ho fan a una velocitat exponencial i vertiginosa. Hem de treballar per gestionar les realitats d'avui, pensant que demà mateix ja hauran canviat. No n'hi ha prou amb el que ja sabem fer; hem de preparar-nos pel que demà mateix hauran de saber fer. I la innovació, la flexibilitat i el treball transversal hauran de ser els

eixos de la nostra actuació. I necessitarem igualment seguir tenint un fort compromís amb la casa, il·lusió per fer-la cada dia més prestigiosa, mantenir la unitat interna i adonar-nos que si volem garantir el nostre futur, nosaltres hem de ser els principals motors dels nostres canvis. A força de repetir-ho, això pot semblar una obsessió particular del rector, però estic cada dia més convençut que si la ignorem, les properes generacions ens ho retrauran.

ROBERTO FERNÁNDEZ